



GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

Leto II. — Štev. 3

Izhaja štirinajstdnevno

Ptuj, 10. februarja 1949

Mesečna naročnina din 6.—

Cena din 3.—

Združena zemlja!

Izjava za pristop v zadrugo... Stefan je čital besedo za besedo, obstal in čital znova, da ne bi ničesar prezrl...

OB STOLETNICI Prešernove smrti

V Kranju je 8. februarja 1849 umrl France Prešeren, prvi Slovenec, ki je doumel po navdihu in po svoji veliki izobrazbi...

3. XII. 1800 do 8. II. 1849



Alojzij Gangl: France Prešeren

Prešernovemu spominu

(ob stoletnici Prešernove smrti spesnil Branko Rudolf)

Naj bo na ravnem, naj bo med gorami, vsepovsod, kjer Slovenija živi, pevca slavimo, ki živ je med nami...

Zbrani Slovenci budimo spomine: samega sebe nam je daroval, srca nam vnel je za čast domovine...

V pesmih še biva med nami Prešeren, vedno naš narod bo pevca častil. Ljubil je, pel in trpel in neveren z vero v človeka rojake budil.

Strune zbudil je še v nas poezije, v živih ljudeh nam bo živel vse dni; vse, kar sejal je, naj v srcu nam vzklije, kakor cvetlica, ki v zemlji kali.

Partija, vodilni odred delavskega razreda, in njeno delo na podeželju ptujskega okraja

Na konferenci sekretarjev osnovnih partijskih organizacij v ptujskem okraju dne 3. februarja t. l. je član Okrajnega komiteta KP tov. Živic Jože v referatu o zadrugištvu podal obrise vodilnih nalog bodočega dela med drugim v sledečem: Nekateri člani Partije in sekretarji na podeželju so vodili med ljudstvom priprave za združitve malih in srednjih kmetov v kmetijsko-obdelovalne zadruge...

to odločili na podlagi prepričevanja. Zanimanje za ustanavljanje Kmetijske obdelovalnih zadrug se naglo razvija. Večji kmetje so bili v kapitalističnih pogojih razvoja med prvimi za uporabo vseh novejših tehničnih naprav, ki jih še danes posedujejo, sedaj pa se temu izmikajo, ker se ne bi radi odrekli samoljubnemu življenju, delovni disciplini in pravičnemu razdeljevanju pridelanih proizvodov...

škim gospodarstvom. Tako bodo naši ljudje spoznali politično in gospodarsko vsebino zadruškega življenja. Vodstvo visoke budnosti nad poskusi razbijanja priprav ali obstoja ustanovljenih zadrug je prav tako naloga osnovnih partijskih organizacij. Ustvarjanje in razširjanje lažnih parol in vesti ne smejo na vaseh mimo partijcev, ker bi s tem prepuščali sovražnikom socializma svojo vodilno vlogo. O delu osnovnih partijskih organizacij na podeželju v pogledu združevanja v zadruge je dal vodilne smernice tudi član OK KPS tov. Belšak Franc, o delu na ostalih sektorjih pa pred in po tem referatu člani OK KPS tov. Grden Lovro, Maver Ivan, Briški Ljotič in Furlan Dušan. V poročilih in diskusijah sekretarjev osnovnih partijskih organizacij so bili prikazani uspehi njihovega vodilnega dela ter organizacijske stare in nove napake. Na konferenci sprejeti sklepi zajemajo nujne naloge bodočega partijskega dela.

Načelo samoodločbe in Koroški Slovenci

Pogajanja za sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo, ki so začela 7. februarja t. l. bodo dokaz, kako upoštevajo predstavniki držav Zapadne demokracije načelo samoodločbe pri reševanju priključitve Slovenskega dela Koroške k Jugoslaviji. Neumrljiva težnja po svobodi ni pri koroških Slovencih, pa čeprav so morali že toliko desetletij živeti pravi pekeli na svoji zemlji, nikda, pognala tako čudovitih mladik, kakor jih je pognala v valiki vojni proti hitlerjevski Nemčiji...

življenja na njihovem ozemlju, je dala, zlasti ko so jo podpisale Sovj. zveza in še 23 drugih držav, slovenskim borcev moralno oporo in perspektivo uresničenja borbenih prizadevanj. Slovenci na Koroškem so zaslužili, da je njihova bodoča usoda odvisna od njihove lastne aktivnosti. Pred očmi se jim je v daljavi pokazala rešitev iz sužnosti — svoboda. Kljub največjim nasiljem in najstrašnejšim gestapovskim metodam ni bilo več miru na Koroškem, Korošci so vedeli, zakaj so se začeli boriti...

skega življa na Koroškem med drugim z besedami: ...Ob koroškem plebiscitu 1919/20 je bilo potrebno, da je bil skovan bojni klic »Koroška Korošcem« in »ven s Kranjsko« itd. ... Danes so razmere postale drugačne; Koroška je sedaj najjužnejša pokrajina velike države. Obramba te države zahteva narodno očiščenje v obmejnem ozemlju. Zato tudi ne smemo trpeti, da bi se tu na mejah vedli Slovenci v sovražnem smislu od Nemcev in države. Ne smejo se nič več delati razlike med Nemci, Windischerji in Slovenci. Windischerji, ki priznavajo, da pripadajo nemškemu narodu, so pač Nemci, za Slovence pa ne more biti tu več nobenega prostora. To stališče je treba z vso oostrostjo zastopati tudi pri socialnih ustanovah naše države; tako bomo smeli v bodoče dati pomoč za otroke samo politično zanesljivim, kajti nobenega interesa nimamo, da bi s socialnimi pridobitvami naše države olajšali življenje našemu nasprotniku.

Poročilo o ljudskem posojilu 3.954.048 vpisankov ljudskega posojila na področju FLRJ (razen prip. JA in NM) je od skupne vpisane vsote din 4.098.229.000/50 vplačalo din 3.864.122.813. (Iz poroč. Zvez. vpis. kom.) Opozorilo! Zaradi spremembe v uredništvu prosimo, da pošljete morebitne reklamacije v zvezi s sprejemanjem in plačevanjem našega lista.

Prvi začetki Osvobodilne fronte na Koroškem so nastali v goratem območju vzhodnih Karavank. Kotline in doline okoli Zelezne Kaple so postale izhodišče osvobodilnega gibanja na Koroškem. Sele, Korte, Obirsko, Lobnik, Lepena, Bela in Zelezna Kapla so kraji, kjer se je Osvobodilna fronta na Koroškem najbolj zasedla. Tu je bilo doma veliko tistih dezertirjev, ki so se nemški vojski odtegnili že pred napadom na Jugoslavijo, pozneje pa so postali prvi koroški partizani in prvi aktivisti Osvobodilne fronte. Svoje delo so začeli v tistih mesecih, ko so Nemci iz Ukrajine prodirali proti Kavkazu in Volgi.

Največja bitka koroških partizanov z Nemci se je odigrala v bližini nekdanje jugoslovansko-avstrijske meje. oz. po tamkajšnjih hribih od 19.—24. avgusta 1944. Bojevala sta jo 1. in 3. bataljon VKO. Udeležili so se je člani osrednjega štaba in grupni komandant »Gašper«. Ze 13. je štab zvedel, da so Nemci pripeljali v Crno zelo veliko vojaštva in tankov. Za 19. avgust so partizani zaprli vse poti v Bistvo in Koprivno. Nemška kolona je prišla in zadelo na zasedo in bila ponovno odbita. Tretej bataljon jim je dopoldne padel v hrbet in jim razbil vso komoro. Prvi bataljon, ki je uspešno kluboval vsem nemškim kolonom je bil istega dne v nevarnosti, da mu vpade v hrbet druga nemška kolona, ki je prodirala iz Podpece. Bataljon se je pomaknil 2 km nazaj na nove položaje. Ko je potem nemška kolona ponovno hotela prodrati iz Crne, je bila zopet odbita.

Gauleiter Rauner je 3. decembra 1944. v govoru označil položaj v prostoru njegove oblasti: »Položaj v našem prostoru ni zadovoljiv, kar se tiče varnosti. Ta je tak, da se mora brezpogojno spremeniti. Omenil sem že, da je prisotnost banditskega gibanja z vojaškega vidika pomembna. Tri leta smo se že pobijali z uspehi in neuspehi. Toda na položaj ni treba gledati tragično kakor pred enim letom. Fronta na jugovzhodu se vedno bolj približuje. Poskusiti bomo morali, da tukaj ustvarimo fronto, ki jo bomo mogli v stiski vzdržati, ali pa bo sovražnik stopil na domača tla. Fronto bomo mogli zgraditi le, če bomo v tem od band okuženem prostoru končno napravili red. To je postalo nujno. To sem tudi predočil v Führerjevem glavnem stanu. In posrečiti se nam mora, da ne bomo banditov samo zadržali, temveč izvedli, kar se tega tiče, popolno očiščenje.«

Po zlomu hitlerjevske Nemčije so slovenski partizani za nekaj tednov zasedli znaten del Slovenske Koroške in ga osvobodili tisočletnega nemškega jarma. Kljub še vedno močnim nemškim silam in kljub kopicenju najrazličnejših kvizlinških enot, ki so bežale iz Jugoslavije, so se mogli veseliti slave zmagovalcev nad Nemci in osvoboditeljev rodnih koroških bratov. Popolne zasedbe vsega slovenskega ozemlja na Koroškem pa niso mogli doseči, ker so prej od jugoslovanske strani Italije in Kanalske doline prišle zavezniške enote. Njim je bilo po potšdamskem sporazumu med velikimi tremi doloženci, da ob zlomu Nemčije okupirajo Avstrijo v starih republiških mejah. Zato je partizanska zasedba mogla biti v takratni situaciji samo začasna. Dne 21. maja so se po ukazu jugoslovanske vojaškega poveljstva začeli slovenski partizani umikati iz krajev, ki so jih napojili s svojo srčno krvjo. V nekaj dneh so se umaknili do stare jugoslovansko-avstrijske meje, ne da bi se Jugoslavija odpevala svojim zahtevam po osvoboditvi in priključitvi Slovenske Koroške k Jugoslaviji. (Iz koroškega zbornika)

DOVOLJ SMO MOČNI ZA PLANSKO DELO

Polenšak, februarja 1949. Člani sekretariata aktiva LMS v Polenšaku smo na seji 2. febr. t. l. sprejeli predloge naših mladincev, jih overili in zajeli v osnutek plana za leto 1949, ki bo predložen v diskusijo in odobritev članom aktiva na volivni konferenci. S prevzemanjem nalog iz 5-letnega plana hočemo mladinci na Polenšaku, organizirani v LMS, dokazati svojim mlajšim in starejšim domačinom, da smo dovolj močni za delo in pomoč pri izvajanju planskih nalog za naše srečnejše življenje. Naš osnutek plana zajema naloge: 1. Vključitev 35 mladincev v LMS. 2. 30 mladincev bomo vključili v Kmetijsko zadrugo kot glavne člane. 3. Tri odborniška mesta v KZ bodo prevzeli mladinci. (Nadaljevanje na 2. strani)